

Orientering til Landsstyret om Finansudvalgets beslutning torsdag den 6. marts 2008 - Sag nr.

01.31.06/08-00313 (Landsstyremøde den 22. februar 2008, pkt. 2h)

Ansøgning om bevilling til eksperimentel kræftbehandling i Danmark og udlandet

Landsstyret **indstiller,**

at bevillingen på hovedkonto 32.10.03 Patientbehandling i udlandet, Somatisk forhøjes med 7.900.000 kr.

at bevillingen på hovedkonto 20.11.50 Driftsreserven nedsættes med 7,9 mio. kr.

Finansudvalgets bemærkninger

Landsstyret søger i nærværende sag om en bevilling på 7,9 mio. kr. i 2008 m.h.p. at give grønlandske borgere mulighed for at deltage i den danske second-opinion ordning. Dette vil i givet fald medføre, at uhelbredeligt kræftsyge, men færdigbehandlede, grønlandske patienter vil kunne anmode et ekspertpanel under Sundhedsstyrelsen om at vurdere, om der muligvis findes yderligere behandlingsmuligheder af netop deres kræftsygdom.

Det fremgår af ansøgningen, at behandlingstilbuddet typisk ikke vil helbrede patienten for hans sygdom. Da behandlingen er eksperimentel er muligheden for at behandlingen er virkningsløs, eller endog skadelig, således at patienten invalideres eller dør, således også til stede. Derimod vil behandlingen i bedste tilfælde kunne virke livsforlængende, således at patienten oplever en bedre livskvalitet i den sidste periode af sit liv. Det vil efter det oplyste være sjældent, at behandlingen medfører at patienten kureres for sin sygdom. Landstinget behandlede et beslutningsforslag om at tilbyde eksperimentel behandling på forårssamlingen 2007. (FM07/140). Forslaget blev henvist til Landstingets Sundhedsudvalg, der bl.a. skrev følgende i sin betænkning over forslaget:

„Man skal være opmærksom på, at eksperimentel behandling er en såkaldt protokolbehandling. Det vil sige et forsøg, hvor man ikke véd om behandlingen virker og om en eventuel effekt er permanent eller forbigående. Der kan være voldsomme bivirkninger, og patienterne kan uden at få det at vide risikere blot at få et uvirksomt snydestof (Såkaldt placebo). Dette sker rutinemæssigt ved eksperimentel behandling for at sikre, at der er patienter, som de eksperimentelt behandlede patienter kan sammenlignes med.

Det vurderes herudover, at åbning for adgangen til at deltage i eksperimentel behandling for kræftpatienter vil være behæftet med store udgifter for landskassen, eftersom en sådan åbning naturligt vil brede sig til andre områder. Derudover vil patienterne skulle opholde sig en lang periode i Danmark, hvilket naturligt vil have psykosociale konsekvenser for patienten.

En realisering af forslaget vil endelig nødvendiggøre flere patientrejser til og fra Danmark i efterbehandlingsperioden.

Udvalget finder imidlertid, at der er en række problemer forbundet med dette forslag, som bør belyses grundigt.

Bør man således kun give kræftpatienter tilbud om eksperimentel behandling? Udvalget mener grundlæggende ikke, at man kan åbne for dette tilbud, uden at andre sygdomsramte grupper også får tilbudt eksperimentel behandling. Udvalget vurderer samtidig, at den manglende adgang til eksperimentel behandling i visse tilfælde har den ulykkelige konsekvens, at patienter i deres søgen efter behandling for deres dødelige sygdom opbruger alle deres såvel menneskelige som økonomiske ressourcer.

Endvidere bør det overvejes, hvordan forslagens realisering skal indgå i den eksisterende prioritering af midler indenfor Sundhedsvæsenet. Denne prioritering kan ikke overlades til lægerne, idet den grundlæggende er politisk. Sundhedsudvalget mangler imidlertid et fyldestgørende grundlag for at foretage denne prioritering. Hvilke patienter eller behandlinger skal nedprioriteres, såfremt det nærværende forslag gennemføres?

Udvalget mangler endvidere et konkret forslag til finansieringen af forslaget og de med forslagens realisering forbundne praktiske problemer. Der er f.eks. allerede alvorlige pladsproblemer på Det Grønlandske Patienthjem i Danmark.

Endvidere bemærker udvalget, at der i forslaget ikke er taget højde for bivirkninger og manglende effekt af behandlingerne. Vil en vedtagelse af dette forslag kunne bevirke, at vi bruger mange ressourcer taget fra Sundhedsvæsenet på at sende en patient ned til snydebehandling? Og hvorledes skal ansvaret placeres, såfremt den eksperimentelle behandling medfører voldsomme bivirkninger eller måske endog invaliderer eller dræber patienten?

Et flertal i Sundhedsudvalget indstillede på denne baggrund forslaget til forkastelse. Et flertal i Landstinget fulgte den 24. april 2007 denne indstilling.

Sundhedsudvalget skrev imidlertid ved samme lejlighed:

„Det er således nødvendigt at Landsstyret nøjere overvejer, hvordan og i hvilket omfang Sundhedsvæsenet kan hjælpe de patienter, der findes egnede til eksperimentel behandling. Før der åbnes op for eksperimentel behandling, skal det dog afklares hvilke sygdomsgrupper, der skal være omfattet af tilbuddet. Det skal i denne forbindelse overvejes, hvor mange patienter der vil blive omfattet af et sådant tilbud samt hvorledes forslaget kan finansieres.

*Et enigt Udvalg skal på denne baggrund **henstille** til Landsstyret, at der til EM 2007 udarbejdes en redegørelse til Landstingets forhandling, i hvilken de i nærværende betænkning rejste spørgsmål belyses. Såfremt Landsstyret på baggrund af redegørelsen anser det som muligt at realisere hele eller dele af forslagens intentioner, forventer Udvalget, at Landsstyret herefter fremlægger et forslag til Landstinget herom.*„

Finansudvalget deler til fulde Sundhedsudvalgets ovenfor anførte betragtninger. Udvalget finder, at det er nødvendigt at afvente den af Sundhedsudvalget ønskede redegørelse inden der tages stilling til et forslag om at indføre adgang til eksperimentel behandling. Såfremt der, som her foreslået, blot åbnes op for adgangen til eksperimentel kræftbehandling på et uklart og ufuldstændigt grundlag risikerer landskassen at blive udsat for meget væsentlige udgifter uden at udbyttet står i et rimeligt forhold hertil. Udgifterne i Danmark til eksperimentel kræftbehandling via second-opinion ordningen er til sammenligning 10-doblet i løbet af de sidste 4 år, fra 10 mio. kr. årligt til 100 mio. kr. årligt.

Udvalget konstaterer derudover, at Landstinget for mindre end et år siden forkastede det ovenfor nævnte forslag om at indføre adgang til eksperimentel behandling.

Udvalget skal endvidere henvise til Budgetlovens bestemmelser om, at ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger skal være uforudseelige på tidspunktet for finanslovens vedtagelse. Dette er fastsat for at sikre, at den samlede prioritering af landskassens midler sker via de årlige finanslove. Det fremgår imidlertid ikke på nogen måde, at denne ansøgning lever op til dette ufravigelige krav.

Bevillingsansøgningen har været igennem en høringsproces forinden fremsendelsen til Finansudvalget.

Det fremgår imidlertid af ansøgningen, at hørings svar fra Departementet for Finanser og

Udenrigsanliggender ikke er indarbejdet. **Finansudvalget finder dette aldeles uacceptabelt!** Udvalget har efterfølgende indhentet det omtalte hørings svar fra Departementet. Det fremgår bl.a. af hørings svaret, at Departementet finder de fremlagte beregninger, som ligger til grund for ansøgningen, meget usikre.

Derudover er en række formelle krav, såsom vurdering af alternative besparelser, angiveligt ikke opfyldt.

Endelig oplyser Departementet, at ansøgningen ikke opfylder Budgetlovens førnævnte bestemmelser vedr. bevillingsansøgningers uforudsigelighed.

Det fremgår fuldstændig klart og entydigt af de gældende regler og procedurer for behandling af ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger, at hørings svar skal indarbejdes i oplægget til Landsstyret og Finansudvalget. Hvis dette imidlertid ikke er muligt, fordi hørings svarets anbefalinger går imod oplæggets indstillinger, er der praksis for at hørings svaret citeres i sin helhed i oplæggets afsnit om høring. Dette er imidlertid ikke sket i denne sag, hvilket findes stærkt utilfredsstillende.

Før Budgetlovens vedtagelse i 1999 modtog Finansudvalget rutinemæssigt hørings svarene til ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger. Med vedtagelsen af Budgetlovens bestemmelse om, at sådanne ansøgninger kun kan fremsendes til Udvalget af Landsstyremedlemmet for Finanser, ophørte Udvalget med at modtage disse hørings svar. Det blev således forudsat, at de økonomiske og personale mæssige konsekvenser ved bevillingsansøgningerne var blotlagte, når Landsstyremedlemmet for Finanser havde det formelle ansvar for fremsendelsen af ansøgningerne til Finansudvalget.

Finansudvalget finder det derfor stærkt urovækkende at modtage en bevillingsansøgning for hvilken de økonomiske konsekvenser i såvel finansåret som budgetoverslagsårene er usikre.

Udvalget vil under ingen omstændigheder acceptere fremover at modtage nogen form for ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger, hvor hørings svar ikke er indarbejdet. Såfremt Landsstyret ikke kan leve op til dette krav vil alternativet nødvendigvis være, at vende tilbage til den arbejdsform der gjaldt før Budgetloven, hvor samtlige hørings svar til bevillingsansøgninger blev fremsendt til Finansudvalget sammen med ansøgningen.

Finansudvalgets beslutning

Finansudvalget kan **ikke godkende** indstillingerne fra Landsstyret med den ovenfor anførte forståelse.

Med venlig hilsen

Augusta Salling
Formand for Finansudvalget